

Eenzame verjaardag

Column: Voor de klas

Columns - 2 mei 2018 - Auteur: Iduna Paalman

Tuju hat Geburtstag. Alle leerlingen uit de brugklas zijn op zijn feestje uitgenodigd. Alleen – helaas helaas – is zijn verjaardag in stukken geknipt. De bedoeling? In tweetal de verschillende snippers van het verhaal op goede volgorde leggen, daarna vragen beantwoorden, daarna een creatieve verwerkingsopdracht. De éígenlijke bedoeling? Dat ik eens een lesje gewoon wat voor me uit kan zitten staren. Dat de léérlingen het werk doen, en niet ik.

Ze gaan lief aan de slag. Druk wordt er overlegd: deze alinea hier? Die alinea daar? Heeft het olifantje Tuju nou taart gebakken of koeken? Is *laufen* een zwak of een sterk werkwoord? Maar voor me uit staren komt er niet van. Want hoewel de leerlingen in principe weten wat ze de rest van de les moeten doen, buitelen de vragen over elkaar heen. "Wat betekent *eingeladen*?" "Hoezo *regt Tuju sich auf*?" "Wat waren bezittelijke voornaamwoorden ook alweer?" "Bedoelen ze met Tuju's *Schwanz* zijn staart of zijn piemel???"

Dat ik telkens zeg dat ik geen idee heb, daarbij gespeeld verontschuldigende blikken trek en *en passant* ook vermeld dat ik géén woordenboek ben, helpt niet. Mijn aanwezigheid in de klas zorgt voor een constante *trigger*: Zij Weet Het Dus We Kunnen Het Haar Vragen. Die *trigger* zorgt op zijn beurt weer voor een soort hulpeloosheid: Zonder Haar Lukt Het Ons Sowieso Nooit.

Columnserie 'Voor de klas'

Docenten Duits zijn schaars. Met verschillende initiatieven wordt geprobeerd het vak aantrekkelijker te maken. Duitslandweb volgt beginnend docent Duits Iduna Paalman die over haar leservaringen schrijft.

In mijn opleiding heb ik geleerd over het principe 'uitgestelde aandacht': je zegt tegen leerlingen dat ze het eerst tien minuten zelf moeten proberen, en geen vragen mogen stellen. De teamleider van mijn afdeling had daarbij nog een handige tip: tijdens dit zelfstandige werken memobriefjes uitdelen, zodat leerlingen daar hun vragen op kunnen schrijven. Dan een rondje maken door de klas, de briefjes ophalen, klassikaal de vragen behandelen op je eigen moment en

initiatief - *kinderleicht*.

Ik vraag me af waarom ik bij een vrije opdracht als deze Tuju-verjaardag niet hetzelfde principe aanhoud. Als de veertiende leerling me vraagt wat *Girlanden* zijn en ik daarbij inmiddels een beetje wanhopig uit mijn ogen kijk hoor ik een andere leerling zeggen: "Laat haar maar even. Het wordt haar wat te veel. Neem maar even een momentje voor jezelf, mevrouw Paalman!" Deze opmerking is natuurlijk zo sarcastisch dat het lokaal er haast scheef van zakt, maar het zet me aan het denken.

Kun je als docent tijdens een les een moment écht alleen zijn? Even helemaal bij jezelf? In eerste instantie denk ik van niet: hoezo 'alleen zijn', er zitten 28 behoeftige kinderen voor je op hun stoel heen en weer te deinen. Maar inmiddels weet ik - en dat heb ik geleerd van de coach die mij wekelijks in mijn werk begeleidt - dat het onontbeerlijk is. Dat je eigenlijk per les minimaal zo'n vijf á tien minuten *out* moet *tunen*. Even zitten, even zwijgen, even ademen, even een slok koffie. Omdat je anders wellicht op een dag beseft dat je het einde van de week niet gaat halen.

Ik moet denken aan het lied 'Hotel Einsamkeit' van Johannes Oerding. Hij zingt over een hotel waar iedereen treurig en *nachdenklich* mag zijn, waar niemand hoeft te lachen, waar men gewoon rustig van de saaie grijsheid van de dag mag genieten, waar iedereen lekker op zijn eigen, stille manier mag lijden. Lijkt me geen hotel waar je wekenlang wilt verblijven, maar eventjes, zo af en toe, vooral in een drukke klas in een volle les, lijkt het me heerlijk. Een paar minuten naar hotel Einsamkeit. Kan daarna het verjaardagsfeestje losbarsten.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/25879/eenzame-verjaardag>